

Beslutningsforslag nr. B 177

Folketinget 2015-16

Fremsat den 8. april 2016 af Jonas Dahl (SF) og Trine Torp (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af kommunalt og regionalt borgerinitiativ og lokale folkeafstemninger

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2016 at fremsætte lovforslag, der indfører mulighed for,

- at borgere kan stille forslag, som skal behandles i kommunalbestyrelser og regionsråd, hvis 5 pct. af borgerne med stemmeret til valg til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet anmoder om det, og
- at borgere kan kræve, at der afholdes lokale vejledende folkeafstemninger i kommuner og regioner, hvis 10 pct.

af borgerne med stemmeret til valg til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet anmoder om det.

Der skal ikke være mulighed for at tage borgerinitiativer og holde lokale folkeafstemninger om budget, lokalisering og spørgsmål vedrørende mindretals levevilkår og bosætning.

Bemærkninger til forslaget

Den demokratiske deltagelse og samtale i Danmark skal styrkes. Målinger har længe vist, at tilliden til politikerne er i bund («Danskernes tillid til politikerne sætter ny bundrekord», Radius, den 22. november 2015), og der er en stigende følelse blandt danskere af, at det er vanskeligt at få direkte indflydelse på demokratiet og de politiske beslutningsprocesser.

I dag er der ingen garanti for, at et tilpas stort folkeligt pres kan få kommunalbestyrelserne eller regionsrådene til at behandle en særlig sag eller et særligt emne. Og det vil typisk være dem, der har ressourcerne til at hyre lobbyister, eller de største interesseorganisationer, der har lettest ved at få direkte adgang til beslutningstagerne.

Socialistisk Folkeparti ønsker, at der skal være en mere direkte og borgernær adgang til at påvirke beslutningsprocesserne i kommunalbestyrelser og regionsråd. Derfor vil Socialistisk Folkeparti give borgerne en initiativret, således at kommunalbestyrelser og regionsråd skal behandle forslag eller der skal afholdes en vejledende folkeafstemning, hvis et borgerinitiativ kan samle tilpas mange underskrifter.

Dette beslutningsforslag skal ses i sammenhæng med et andet beslutningsforslag, som Socialistisk Folkeparti er medforslagsstiller på om borgerdrevne forslag (folketingsåret 2015-16, beslutningsforslag nr. B 169), og Socialistisk Folkepartis tidligere forslag om borgernes ret til at kræve kommunale og regionale folkeafstemninger (folketingsåret 2004-05, 1. samling, beslutningsforslag nr. B 34).

Socialistisk Folkeparti mener, at det også er vigtigt at styrke deltagelsen i det lokale demokrati, så alle borgere i landet får mulighed for at påvirke beslutningstagerne direkte – hvad enten det er lokalt eller nationalt.

Retningslinjer for borgerinitiativ

Det lovforslag, som regeringen pålægges at fremsætte, skal indeholde retningslinjer for et borgerinitiativ i forhold til kommunalbestyrelser og regionsråd, således at en kommunalbestyrelse eller et regionsråd skal behandle et forslag fra borgerne, hvis 5 pct. af borgerne med stemmeret til valg til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet inden for en periode på 3 måneder har skrevet under på en anmodning om dette.

Lovforslaget skal desuden give mulighed for, at borgerne kan tage initiativ til at begære afholdelse af lokale vejleden-

de folkeafstemninger, hvis 10 pct. af borgerne med stemmeret til valg til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet inden for 3 måneder har skrevet under på en anmodning om dette.

Verificering af underskrifter

Underskrifterne skal være verificeret via NemID, eventuelt på samme måde som indsamling af underskrifter på vælgererklæringer foretages.

Erfaringer fra udlandet

Muligheden for borgerinitiativ kendes allerede fra en række tyske delstater og fra Californien i USA. Finland har siden 2012 haft borgerinitiativ på landsplan, hvor 50.000 underskrifter er krævet, for at et borgerinitiativ kan stiles til det finske parlament. Parlamentet skal i så fald behandle initiativet og beslutte, hvad der videre skal ske. Underskrifterne skal samles indenfor 6 måneder, enten elektronisk eller på papir, og der er oprettet en hjemmeside til formålet. Man skal opgøre, om man har modtaget finansiel støtte i denne proces. Der findes også lokale udgaver af dette, som kan tjene til inspiration.

Socialistisk Folkeparti finder det naturligvis meget glædeligt med en ny politisk rettighed for borgerne, som det førnævnte forslag om borgerdrevne beslutningsforslag til behandling i Folketinget indebærer. Socialistisk Folkeparti ser dog gerne, at denne udvidelse af retten til politisk indflydelse også kommer til at dække lokaldemokratiet og det borgernære miljø. Mange kommuner har allerede opdaget fordelene ved direkte borgerinddragelse og benytter i høj grad borgernes viden og holdning i kommunale spørgsmål. Borgere vil samtidig gerne inddrages mere i beslutninger om deres lokalområde, som en undersøgelse fra 2013 viser («Borgerne vil have mere direkte indflydelse i kommunen», www.kl.dk, den 9. december 2013).

Dette forslag imødekommer borgernes forventninger om inddragelse og aktivt medborgerskab i det lokale demokrati, samtidig med at det kan medvirke til skruet op for både styrkelsen af den demokratiske deltagelse og for tilliden til politikerne.

Skriftlig fremsættelse

Jonas Dahl (SF)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af kommunalt og regionalt borgerinitiativ og lokale folkeafstemninger.

(Beslutningsforslag nr. B 177)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.